

RS AU § 288 Förslag till naturreservatet Gartarveån, Gotlands kommun

Ärendenummer: RS 2025/1148

Arbetsutskottets beslut

- Ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Gotlands län föreslår att skydda fastigheten Gammelgarn Gartarve 1:33 i syfte att skapa ett långsiktigt skydd för Gartarveån – ett av länets mest värdefulla vattendrag. Den berörda fastigheten, Gammelgarn Gartarve 1:33, ägs av Region Gotland. Förslaget till reservatsbildning är framtaget i samband med det uppdrag som länsstyrelsen fått av Havs- och vattenmyndigheten att skydda länets värdefullaste vattendrag. Den har högt naturvärde knutet till vattendrag och äldre barrskog. Fastigheten ligger inom riksintresseområde samt inom strandskyddsområde. Förslaget skulle medföra inrättande av föreskrifter som styr framtida nyttjande av marken.

Region Gotland har getts möjlighet att inkomma med ett yttrande i ärendet. Regionstyrelseförvaltningen har inhämtat sakkunniga yttranden från miljö- och byggnämnden samt tekniska nämnden och det yttrande som nu föreligger är en sammanvägning av synpunkter rörande de aktuella sakområden som nämnderna råder över.

Tekniska nämnden har inkommit med ett yttrande som beslutats av samhällsbyggnadsförvaltningens mark- och exploateringsavdelning med stöd av delegation. Förvaltningen har gått igenom förutsättningar och konsekvenser av den föreslagna reservatsbildningen ur de perspektiv som tekniska nämnden ansvarar för. Förvaltningen lyfter ett antal synpunkter och medskick som bör beaktas i det fortsatta arbetet med inrättande av naturreservatet. Under förutsättning att dessa hanteras ser förvaltningen inga hinder för ett bildande av föreslaget naturreservat.

Miljö- och byggnämnden har beslutat om ett yttrande som behandlar de frågor som nämnden ansvarar för. Nämnden gör bedömningen att förslaget att ge området ett varaktigt skydd som naturreservat bidrar till en rik biologisk mångfald och ett stärkt friluftsliv. Beslutet bidrar till att nå miljö kvalitetsmålen Levande sjöar och vattendrag, Levande skogar, Myllrande våtmarker och Ett rikt växt- och djurliv. Att skydda vattendraget bidrar till att stärka vattenlevande djurs föryngring och till en positiv påverkan på Östersjöns ekosystem. Att skydda den omgivande skogen bidrar till att stärka naturvärden knutna till naturtypen Sandbarrskog. Skogen ger även ekologiska värden i form av rening av luft, buffert vid torka och den bibehåller rätt klimat i vattendraget. Förslaget till naturreservat överlappar till viss del med översiktsplanens yta ÖG17 i mark och vattenanvändningskartan, som pekar ut ytan för framtida

utveckling av besöksnäringen (campingverksamhet). Förslaget bedöms inte ha någon större påverkan på möjligheten till utveckling av camping.

Då större delen av den aktuella fastigheten omfattas av strandskydd är framtida byggnation och exploatering inom området svårframkomligt. Vid bildande av naturreservat ersätts markägaren med 125 % av värdet av intrånget på marken och nämnden menar att denna inkomst skulle kunna användas till att finansiera andra projekt för naturvård som Region Gotland bedriver. Med tanke på områdets höga naturvärden, de riksintressen som berörs samt strandskyddet är det svårt att bedriva andra inkomstbringande verksamheter på fastigheten.

Förslaget bedöms gå i linje med uppsatta riktlinjer och mål i översiktsplanen och Grönplan för Gotland, som syftar till en hållbar utveckling med hänsyn till värdefull naturmiljö, friska ekosystem samt framtida klimatförändringar och extremväder. Förslaget bedöms gå i linje med riksintresseområdenas riktvärden. Ett övrigt medskick till länsstyrelsen är att Försvarsmakten bör remitteras i ärendet med anledning av förekommande riksintresse påverkansområde övrigt, om detta inte redan har gjorts.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen gör bedömningen miljö- och byggnämndens och tekniska nämndens utredningar och yttranden utgör ett bra underlag för att ta ställning till länsstyrelsens föreslagna naturreservatsbildning.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att regionstyrelsen ställer sig positiv till ett inrättande av naturreservat Gartarveån inom fastigheten Gammelgarn Gartarve 1:33, med de medskick och synpunkter som framförts av remissinstanserna ovan, samt beslutar om att anta upprättat yttrande såsom Region Gotlands remissvar för att inges till länsstyrelsen.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Mattias Edsbagge, avdelningschef, samhällsbyggnadsförvaltningen.

Ordförande yrkar att ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande med hänvisning till att se över skrivelsen avseende perspektivet kring enskilda vägar.

Ordförande ställer proposition på eget yrkande och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Länsstyrelsen Gotlands län, Förslag till naturreservatet Gartarveån, daterat 2025-04-09

Miljö- och byggnämndens remissvar, daterat 2025-09-15

Samhällsbyggnadsförvaltningens MEX (för tekniska nämnden), remissvar med bilagor 1-13 daterat 2025-07-09

Regionstyrelseförvaltningens förslag till yttrande, 2025-11-19

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2025-10-14